

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102006/B/2022/36124048428793604

BEZÚHONNOSŤ PODNIKATEĽA Z POHĽADU
ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

Bakalárska práca

2022

Diana Čutorová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

BEZÚHONNOSŤ PODNIKATEĽA Z POHLADU
ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

Bakalárska práca

Študijný program: Podnikanie v obchode

Študijný odbor: Ekonomika a manažment

Školiace pracovisko: Katedra obchodného práva

Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD.

Bratislava 2022

Diana Čutorová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

Podpis študenta:

Pod'akovanie

Touto cestou by som rada pod'akovala vedúcej mojej bakalárskej práce pani JUDr. Márií Veterníkovej, PhD., za cenné rady, konštruktívne pripomienky a trpezlivosť.

ABSTRAKT

ČUTOROVÁ, Diana: *Bezúhonnosť podnikateľa z pohľadu živnostenského zákona*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra obchodného práva. – Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD. – Bratislava: OF EUBA, 2022, 39s.

Cieľom záverečnej práce je priblížiť bezúhonnosť podnikateľa z pohľadu právnej úpravy živnostenského zákona, skúseností zamestnancov živnostenských úradov a rozhodnutí slovenských súdov v skúmanej oblasti. Hlavným cieľom je analýza postupov na živnostenských úradoch pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti u uchádzačov o získanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení a identifikovanie problémov aplikačnej praxe v tejto súvislosti. Bakalárska práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť a pozostáva zo 4 kapitol, v ktorých sú obsiahnuté 2 tabuľky. V prvej kapitole sa venujeme teoretickému vymedzeniu pojmov z oblasti živnostenského podnikania, podmienkam a prekážkam prevádzkovania živnosti a histórii právnej úpravy živnostenského podnikania na Slovensku. Ďalej sme bližšie charakterizovali pojem bezúhonnosť, porovnali sme slovenskú právnu úpravu bezúhonnosti s českou právnou úpravou, zaoberáme sa otázkou straty bezúhonnosti. V druhej a tretej kapitole definujeme jednotlivé ciele práce, hlavný cieľ a čiastkové ciele práce, približujeme metodiku práce a metódy skúmania. Štvrtá, a zároveň záverečná kapitola práce je venovaná priblíženiu osobných skúseností zamestnancov Živnostenských úradov v Trnave a Galante v súvislosti s preukazovaním splnenia podmienky bezúhonnosti pri ohlásení živnosti. Poukazujeme aj na vybrané predmetné rozhodnutia slovenských súdov. Výsledkom riešenia danej problematiky je priblíženie procesných postupov živnostenských úradov pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti a uvedenie najdôležitejších problémov aplikačnej praxe, s ktorými sa stretávajú.

Kľúčové slová: živnostenský zákon, živnostenské podnikanie, živnosť, bezúhonnosť, posudzovanie bezúhonnosti, strata bezúhonnosti, výpis z registra trestov, trestné činy

ABSTRACT

ČUTOROVÁ, Diana: *Integrity of the entrepreneur from the point of view of the Trade Licensing Act.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of Business Law. – Supervisor: JUDr. Mária Veterníková, PhD. – Bratislava: OF EUBA, 2022, 39p.

The aim of the final work is to approach the integrity of the entrepreneur in terms of trade law, the experience of employees of trade licensing offices and the decisions of Slovak courts in the field. The main goal is to analyze the procedures for trade licensing offices in verifying the fulfillment of the condition of integrity in applicants for obtaining a trade license certificate and to identify problems of application practice in this regard. The bachelor thesis is divided into theoretical and practical part and consists of 4 chapters, which contain 2 tables. In the first chapter we deal with the theoretical definition of terms from the field of trade business, conditions and obstacles to the operation of trade and the history of the legal regulation of trade business in Slovakia. We also described the concept of integrity in more detail, we compared the Slovak legal regulation of integrity with the Czech legal regulation, we deal with the issue of loss of integrity. In the second and third chapters we define the individual goals of the work, the main goal and partial goals of the work, we approach the work methodology and research methods. The fourth and final chapter is devoted to the personal experience of employees of the Trades Licensing Offices in Trnava and Galanta in connection with proving the fulfillment of the condition of integrity when registering a trade. We also point out selected decisions of the Slovak courts in question. The result of solving this issue is an approximation of the procedural procedures of trade licensing offices in verifying the fulfillment of the condition of integrity and an indication of the most important problems of application practice that they encounter.

Keywords: trade licensing act, trade business, trade, integrity, integrity assessment, loss of integrity, listing criminal records, crimes

Obsah

Úvod	8
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí	9
1.1 Živnostenské podnikanie.....	9
1.1.1 Podmienky prevádzkovania živnosti	11
1.1.2 Prekážky prevádzkovania živnosti.....	12
1.1.3 História živnostenského podnikania pred rokom 1991.....	12
1.2 Bezúhonnosť	14
1.2.1 Európsky informačný systém registra trestov.....	17
1.2.2 Strata bezúhonnosti.....	17
1.2.3 Porovnanie právnej úpravy bezúhonnosti v Slovenskej republike a v Českej republike	18
1.2.4 Trestné činy.....	18
2 Cieľ práce.....	22
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	23
4 Výsledky práce a diskusia.....	24
4.1.1 Rozhodnutia vo veci bezúhonnosti	31
4.1.2 Problémy aplikačnej praxe.....	36
Záver	37
Zoznam použitej literatúry	38

Úvod

S pojmom bezúhonnosť sa stretávame vo viacerých oblastiach života. Môže ísť napríklad o bezúhonnosť podnikateľa, či bezúhonnosť zamestnanca (štátneho zamestnanca, pedagogického zamestnanca, atď.).

Cieľom tejto práce je poskytnúť pohľad na problematiku bezúhonnosti z pohľadu živnostenského zákona. Z toho dôvodu sa v prvej časti bakalárskej práce venujeme základnej charakteristike jednotlivých pojmov, ktoré predstavujú teoretické východisko pre ďalšie spracovanie danej problematiky. Osobitnú pozornosť venujeme všeobecným podmienkam prevádzkovania živnosti, konkrétne splneniu podmienky bezúhonnosti.

V druhej kapitole definujeme hlavný cieľ a čiastkové ciele práce. V tretej kapitole približujeme metodiku práce a jednotlivé metódy skúmania, ktoré boli použité pri vypracovaní bakalárskej práce.

V poslednej kapitole konkretizujeme najdôležitejšie problémy aplikačnej praxe, s ktorými sa zamestnanci živnostenských úradov stretávajú v súvislosti s preukazovaním bezúhonnosti, pričom vychádzame z informácií, ktoré sme získali pri osobnom stretnutí so zamestnankyňami Živnostenského úradu v Trnave a Živnostenského úradu v Galante. Analyzujeme aj vybrané rozhodnutia slovenských súdov týkajúce sa danej problematiky.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí

1.1 Živnostenské podnikanie

Živnostenské podnikanie upravuje Živnostenský zákon č. 455/1991 Zb., o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Živnostenský zákon“). Podľa § 2 Živnostenského zákona: *„živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku alebo za účelom dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu, a za podmienok ustanovených týmto zákonom.“* (zákon č. 455/1991 Zb. živnostenský zákon). Sociálnym podnikom môže byť v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 112/2018 Z.z.:

- občianske združenie
- nadácia
- neinvestičný fond
- nezisková organizácia
- účelové zariadenie cirkvi
- obchodná spoločnosť
- družstvo
- fyzická osoba – podnikateľ.

Môžeme povedať, že živnosťou označujeme činnosť, ktorá spĺňa všetky uvedené podmienky:

- **Sústavnosť** – činnosť, ktorá je vykonávaná opakovane alebo môže ísť o činnosť s určitými prestávkami, avšak nikdy nejde o činnosť príležitostnú,
- **Samostatnosť** – fyzická osoba rozhoduje o svojom podnikaní sama, ak sa jedná o právnickú osobu - tá jedná prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu,
- **Vlastné meno** – v prípade fyzickej osoby jej obchodné meno tvorí jej meno a priezvisko, v prípade právnickej osoby jej obchodné meno je názov firmy, pod ktorým bola zapísaná do obchodného registra
- **Vlastná zodpovednosť** – fyzická alebo právnická osoba zodpovedá za riziká spojené s podnikaním
- **Dosiahnutie zisku** – nie je rozhodujúce, či daná osoba dosiahla reálny zisk, dôležitý je úmysel zisk dosiahnuť (Hulkó, 2005, s. 18)
- za podmienok ustanovených Živnostenským zákonom.

Podľa § 3 Živnostenského zákona živnosťou nie je:

- prevádzkovanie činnosti vyhradených zákonom štátu
- využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených osobitnými zákonmi ich pôvodcami včítane vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady,
- vykonávanie liečiteľskej činnosti,
- činnosť pri výkone povolání psychológov a zdravotníckych pracovníkov podľa osobitných predpisov,
- niektoré slobodné povolania.

Zákon ďalej ustanovuje, že živnosťou nie je činnosť bánk, pobočiek zahraničných bánk, prevádzkovanie hazardných hier, banská činnosť, výroba, prenos, distribúcia, dodávka elektriny, poľnohospodárstvo a lesníctvo, výroba humánnych liekov, doprava – verejná vodná, autobusová, letecká alebo činnosť, ktorá síce spĺňa znaky živnosti, ale je v rozpore s dobrými mravmi, atď.

Živnostenské oprávnenie predstavuje oprávnenie prevádzkovať živnosť fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Oprávnenie prevádzkovať živnosť, t.j. živnostenské oprávnenie vzniká podľa § 10 ods. 1 Živnostenského zákona právnickým osobám už zapísaným do obchodného registra, právnickým osobám, ktoré sa do obchodného registra nezapisujú a fyzickým osobám s bydliskom v členskom štáte Európskej únie alebo v členskom štáte Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj dňom ohlásenia. Po splnení všetkých náležitých podmienok, živnostenský úrad vydá osvedčenie o živnostenskom oprávnení do troch pracovných dní (Padalová, 2005).

Živnostenské oprávnenie sa preukazuje:

- osvedčením o splnení podmienok ustanovených živnostenským zákonom na prevádzkovanie živností (osvedčenie o živnostenskom oprávnení), do vydania osvedčenia o živnostenskom oprávnení rovnopisom ohlásenia s preukázaným doručením,
- výpisom zo živnostenského registra (§ 10 ods. 2 ŽZ).

Pri živnostenskom podnikaní je potrebné splniť všeobecné, prípadne osobitné podmienky prevádzkovania živnosti, ktoré následne umožnia danej fyzickej alebo právnickej osobe podnikat' na základe živnosti.

1.1.1 Podmienky prevádzkovania živnosti

Osoby oprávnené prevádzkovať živnosť sú buď fyzická osoba (živnostník) alebo právnická osoba (podnikateľ), ak spĺnia podmienky ustanovené Živnostenským zákonom.

Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti

Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti fyzickými osobami sú uvedené v § 6 živnostenského zákona a týmito podmienkami sú:

- a) dosiahnutie veku 18 rokov,
 - b) spôsobilosť na právne úkony,
 - c) bezúhonnosť,
- ak živnostenský zákon neustanovuje inak.

Spôsobilosť fyzickej osoby na právne úkony vzniká narodením, avšak v niektorých prípadoch môže byť súdom obmedzená.

Podmienku bezúhonnosti podnikateľa je nutné živnostenskému úradu preukázať výpisom z registra trestov pre fyzickú osobu. Preukázanie splnenia podmienky bezúhonnosti podľa Živnostenského zákona je jednou z obligatórnych podmienok vydania osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Živnostenský úrad podnikateľovi vydá živnostenské oprávnenie v lehote najneskôr do troch pracovných dní odo dňa, keď mu ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov boli doručené (Sabo, 2011).

Osobitné podmienky prevádzkovania živnosti

Okrem všeobecných podmienok prevádzkovania živnosti, existujú aj osobitné podmienky prevádzkovania živnosti. Medzi osobitné podmienky prevádzkovania živnosti podľa § 7 Živnostenského zákona patrí:

- a) odborná spôsobilosť,
- b) iná spôsobilosť,

podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov, ak ju tento zákon vyžaduje.

U právnickej osoby musí osobitné podmienky spĺňať jej zodpovedný zástupca, ak tento zákon neustanovuje inak. Zodpovedný zástupca je fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné prevádzkovanie živnosti. Tento zástupca musí byť pri prevádzkovaní živnosti v pracovnoprávnom vzťahu k podnikateľovi (neplatí pre manželku, manžela). Zodpovedný

zástupca musí spĺňať všeobecné aj osobitné podmienky pre prevádzkovanie živnosti a musí mať bydlisko na území SR.

Odborná spôsobilosť sa preukazuje výučným listom alebo iným dokladom o riadnom ukončení učebného alebo študijného odboru, alebo dokladom o vykonaní najmenej dvojročnej praxe. Na splnenie podmienok odbornej spôsobilosti existuje aj náhradný spôsob a to uznanie odbornej praxe alebo odbornej kvalifikácie. O uznanie odbornej praxe alebo kvalifikácie je možné požiadať odbor živnostenského podnikania Ministerstva vnútra SR.

1.1.2 Prekážky prevádzkovania živnosti

Pri živnosti môže nastať situácia kedy aj napriek splneniu všeobecných a odborných podmienok nie je možné vykonávať živnosť. Živnostenský zákon rozlišuje dva typy prekážok, a to prekážky súvisiace s konkurzom a zákazom činnosti. Tieto prekážky môžeme rozdeliť na prekážky absolútne a relatívne. Relatívne prekážky predstavujú prekážky odstrániteľné, ktoré môže živnostenský úrad odpustiť. Absolútne prekážky živnostenský úrad odpustiť nemôže, preto hovoríme o prekážkach neodstrániteľných.

Podľa § 8 Živnostenského zákona živnosť nemôže prevádzkovať osoba, na ktorej majetok bol ukončený konkurz, a to po dobu troch rokov po ukončení konkurzu alebo po opätovnom potvrdení núteného vyrovnanja, nie však skôr ako po jednom roku od vyporiadania jej záväzkov, ktoré sa viažu ku konkurzu podľa právoplatného rozvrhového uznesenia súdu. Zákaz činnosti spočíva v tom, že živnosť nemôže prevádzkovať fyzická osoba, ktorej uložil súd alebo správny orgán zákaz činnosti prevádzkovania živnosti. Po dobu výkonu trestu zakazuje výkon určitého povolania, alebo činnosti, ku ktorej je potrebné zvláštne povolenie.

1.1.3 História živnostenského podnikania pred rokom 1991

Už od začiatku 13. storočia môžeme vidieť koncept živnosti v podobe remesiel a cechov, ktoré boli významné pre mestá s privilégiami a opevnenými hradbami. V stredoveku bolo najvýznamnejším remeselným mestom – mesto Košice. V tomto období mali veľký význam pre remeslá nemeckí kolonisti pod vplyvom ktorých bola najvýznamnejšia časť remeselnej výroby. Začali vznikať cechové artikuly, ktoré plnili úlohu sociálneho charakteru a riadili sa určitými pravidlami a poriadkom. Cech predstavoval

organizácie remeselníkov, väčšinou toho istého výrobného odvetvia pôsobiaceho v danom mieste.

Zrušenie cechov umožnil Uhorský živnostenský zákon č. 8/1872 a taktiež umožnil živnostníkom, aby sa združovali do živnostenských spolkov, ktoré vykonávali funkcie a úlohy cechov. Hlavnou úlohou živnostenských spolkov bolo rozvíjať spoluprácu živnostníkov, starať sa o rozvoj remeselného odvetvia a udržiavať jeho konkurenčnú schopnosť.

V roku 1924 vznikol pojem „živnostník“, v súvislosti s vydaním Živnostenského zákona, ktorý upravoval živnosť ako podnik s menej ako 20 zamestnancami. Zriaďovanie živnostenského spoločenstva schvaľovali župné úrady, ktoré vyžadovali od každého člena zaplatiť inkorporačnú taxu a členský poplatok schválený valným zhromaždením. Rozdelenie živností na slobodné, remeselné a koncesované doplnil Živnostenský zákon č. 259/1924 Zb. o viazané živnosti. Remeselné živnosti sa preukazovali remeselnou zručnosťou nadobudnutou vyučením a praxou. Koncesované živnosti mohli byť vykonávané len na základe koncesie udelennej živnostenským úradom.

V roku 1928 vznikol Krajinský zväz živnostenských spoločenstiev a grémií pre Slovensko a Podkarpatskú Rus. Medzi hlavné úlohy tohto zväzu patrila podpora organizácie živnostenských spoločenstiev, živnostenského školstva a práce, podpora ďalšieho vzdelávania členov a príslušníkov živnostenských spoločenstiev a grémií.

Ďalšou dôležitou inštitúciou, ktorá vznikla v roku 1924 bol Štátny ústav pre zveľaďovanie živností v Martine. Pôsobila do roku 1950 a prispievala k inovačnému procesu v živnostiach.

Tabuľka 1: Celoslovenské štatistické údaje o živnostiach v roku 1947 pred ich zrušením

sekcia	počet živnostníkov	technologické jednotky	pomocníci	uční	spolu činné osoby
remeselné živnosti	52 130	53 239	28 762	29 385	103 248
pohostinské živnosti	7 742	8 023	2 257	863	10 862
obchodné živnosti	31 221	35 796	3 792	3 756	38 772
doprava a ostatné	1 824	1 848	26	3	1 923
spolu	92 960	99 086	34 840	31 007	158 807

Zdroj: Slovenský živnostenský zväz

Pred zrušením živnosti v roku 1947 pôsobilo na Slovensku 158 807 osôb pracujúcich v živnostiach. Podľa tabuľky vidíme, že prevažovali najmä remeselné živnosti, ktoré tvorili 53 239 technických jednotiek a 52 130 živnostníkov.

Značné obmedzenie podnikateľskej slobody predstavovalo tzv. zavedenie všeobecného koncesného systému na základe vládných nariadení č. 219/1938 Zb. z 9. októbra 1938 a č. 265/1938 Zb. zo 4. novembra 1938 o dočasných obmedzeniach v živnostenskom a inom zárobkovom podnikaní.

V období druhej svetovej vojny bola situácia v Československu pre živnostníkov neistá. Na základe vládných nariadení č. 219/1938 Zb. a č. 265/1938 Zb. o dočasných obmedzeniach v živnostenskom a inom zárobkovom podnikaní existovalo značné obmedzenie podnikateľskej slobody. Po roku 1945 nastalo obdobie znárodňovania podnikov, a to priemyselných a potravinárskych podnikov, všetkých akciových bánk a súkromných poisťovní. 50. roky priniesli zánik takmer všetkých remesiel a živnostenských podnikov, čo spôsobilo značné škody v národnom hospodárstve. V roku 1982 sa začala situácia meniť, a to vďaka nariadeniu č. 154/1982 Zb. o poskytovaní služieb občanmi na základe povolenia národného výboru. Toto nariadenie povoľovalo vykonávať remeselné služby, ako napríklad údržba domového fondu, bytov a upratovanie (Horzinková, 2004).

Zásadnú zmenu priniesol zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov, ktorý vymedzoval podnikateľskú činnosť ako prevádzkovanie výroby, obchodu alebo poskytovanie služieb a prác.

1.2 Bezúhonnosť

Podľa § 6 Živnostenského zákona: *„Za bezúhonného sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za trestný čin hospodársky, trestný čin proti majetku alebo iný trestný čin spáchaný úmyselne, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania, ak sa naňho nehľadí, akoby nebol odsúdený.“* Za bezúhonnú sa nebude na účely Živnostenského zákona považovať osoba, ktorá sa dopustila akéhokoľvek trestného činu, ktorý zákon vylučuje. Znamená to, že postačí, aby bola osoba právoplatne odsúdená napr. za trestný čin krádeže (ak sa na osobu podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. nehľadí, akoby nebola odsúdená), a na túto osobu nemožno hľadiť ako na bezúhonnú. Výnimkou je situácia, že sa na danú osobu hľadí, akoby nebola odsúdená (t. j. že má zahladené odsúdenie) – vtedy sa osoba na účely získania živnostenského oprávnenia považuje za bezúhonnú.

Aby bola splnená podmienka bezúhonnosti, musí sa preukázať výpisom z registra trestov, ktorý zabezpečuje živnostenský úrad prostredníctvom jednotného kontaktného miesta. Živnostenské úrady na Slovensku plnia úlohy jednotného kontaktného miesta od 01. 10. 2007 kedy do účinnosti vstúpila novela zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, ktorá bola publikovaná v Zbierke zákonov SR ako zákon č. 358/2007 Z.z.. Ide o novelu, ktorá mala za cieľ zjednodušiť prístup na trh slovenským i zahraničným podnikateľom prostredníctvom miest, ktoré vykonávajú potrebné administratívne úkony potrebné pre začatie podnikania. Úlohy jednotných kontaktných miest plnia okresné úrady, živnostenské odbory pre zahraničné osoby vykonávajú pôsobnosť jednotných kontaktných miest okresné úrady, živnostenské odbory v sídle kraja (Kopál, 2007).

Výpis z registra trestov je verejnou listinou, ktorou sa preukazuje, či osoba bola alebo nebola právoplatne odsúdená, kde sa uvádzajú len nevykonané a nezahladené odsúdenia. Môže nastať situácia, že výpis z registra trestov obsahuje záznam o odsúdení danej fyzickej osoby. V takomto prípade živnostenský úrad vyzve túto osobu, aby predložila právoplatný rozsudok o odsúdení. Ak ho nepredloží do určitej lehoty konanie živnostenský úrad zastaví. Ak výpis z registra trestov predloží a živnostenský úrad zistí, že fyzická osoba nespĺňa podmienku bezúhonnosti, tak úrad rozhodne, že živnostenské oprávnenie nevzniklo. Odpis registra trestov je taktiež verejnou listinou, ale rozdiel je v tom, že uvádza všetky údaje a informácie, ktoré sa o osobe v registri trestov vedú. Generálna prokuratúra môže odpis registra trestov vydať len na žiadosť zákonom ustanovených oprávnených orgánov alebo oprávnenej osoby, len na zákonom ustanovený účel. Dôležitou je aj štátna príslušnosť ohlasovateľa živnosti – či sa jedná o domácu alebo zahraničnú fyzickú alebo právnickú osobu.

Osoby, ktoré nie sú občanmi Slovenskej republiky môžeme rozdeliť podľa § 66e zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní na:

- osoby, ktoré sú osobami spoločenstva:
 - o fyzické osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „členský štát“)
 - o právnické osoby založené podľa práva členského štátu, ktoré majú sídlo, ústredie alebo hlavné mesto podnikateľskej činnosti na území týchto štátov
- osoby, ktoré nie sú osobami spoločenstva.

Bezúhonnosť fyzických osôb, ktoré sú štátnym občanom členského štátu Európskej únie, Dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konferencie sa preukazuje spolu s doložením o ohlásení živnosti alebo s podaním žiadosti o vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, kde je potreba doložiť aj:

- výpis z registra trestov vydaný domovským členským štátom danej fyzickej osoby alebo členským štátom pôvodu fyzickej osoby,
- rovnocenná listina vydaná dotknutej fyzickej osobe príslušným súdnym alebo administratívnym orgánom, ak sa výpis z registra trestov v danej krajine nevydáva,
- čestné vyhlásenie vykonané pred orgánom domovského členského štátu alebo členského štátu pôvodu, ktorý overí obsah a pravosť podpisu, ak sa výpis z registra trestov v danej krajine nevydáva.

Aby boli tieto dokumenty právne uznané treba dodržať formálne podmienky uznania, a to že uvedené doklady nesmú byť pri ich dokladaní staršie ako tri mesiace a pri predložení musia byť preložené do štátneho jazyka, bez potreby úradného prekladu. Existuje druhá možnosť kedy zahraničná fyzická osoba predloží spolu s ohlásením živnosti alebo s podaním žiadosti o vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, aj výpis z registra trestov vydaný príslušným orgánom krajiny, v ktorej sa fyzická osoba zdržovala nepretržite najmenej 6 mesiacov za posledných 5 rokov.

Bezúhonnosť fyzických osôb, ktoré nie sú osobami spoločenstva sa preukazuje, buď:

- výpisom z registra trestov vydaným príslušným orgánom krajiny, ktorej je fyzická osoba štátnym občanom,
- výpisom z registra trestov vydaným príslušným orgánom krajiny, v ktorej sa fyzická osoba zdržovala nepretržite najmenej 6 mesiacov v posledných piatich rokoch,
- rovnocennou listinou vydanou príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom, ak sa výpis z registra trestov v danej krajine nevydáva,
- čestným vyhlásením osvedčeným príslušným orgánom krajiny.

Uvedené výpisy z registra trestov nesmú byť pri ich predložení staršie ako tri mesiace a musia byť preložené do štátneho jazyka spolu s potrebou úradne overeného prekladu živnostenským úradom (Kopál, 2012).

1.2.1 Európsky informačný systém registra trestov

Európsky informačný systém registra trestov známy pod názvom ECRIS, predstavuje decentralizovaný systém na výmenu informácií z registra trestov medzi členskými štátmi Európskej únie. Tento systém bol zriadený rozhodnutím Rady EÚ 2009/316/SVV o zriadení Európskeho informačného systému registra trestov. Poskytuje rýchlu a kompatibilnú výmenu informácií o odsúdeniach vydaných súdmi iných členských štátov Európskej únie.

Systém slúži sudcom a prokurátorom na jednoduchý prístup ku komplexným informáciám o trestnej činnosti a predchádzajúcej trestnej činnosti dotknutých osôb vrátane krajín EÚ, v ktorých bola táto osoba predtým odsúdená (Tlačový odbor GP SR).

Systém ECRIS je postavený na báze referenčných tabuliek kategórií trestných činov a kategórií trestov, ktoré uľahčujú automatický preklad do štátneho jazyka krajiny, ktorá údaje žiada a prenos informácií pomocou kódov medzi štátmi. Dotknutá osoba žiada o výpis osobne na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2019/816 zo 17. apríla 2019 vymedzuje potrebu doplnenia systému ECRIS o Nariadenie ECRIS-TCN. ECRIS-TCN umožní orgánom členských štátov identifikovať, ktoré ďalšie členské štáty vedú záznamy v registri trestov o štátnych príslušníkoch tretích krajín alebo osobách bez štátnej príslušnosti. Agentúra u-LISA bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2018/1726 a poverená úlohou vyvinúť a prevádzkovať ECRIS-TCN (Rozhodnutie Rady 2009/316/SVV zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho informačného systému registrov trestov).

1.2.2 Strata bezúhonnosti

Počas vykonávania podnikateľskej činnosti môže nastať situácia kedy podnikateľský subjekt stratí svoju bezúhonnosť. Takéto prípady rieši živnostenský zákon, podľa ktorého fyzické alebo právnické osoby spĺňajú v čase vydania živnostenského oprávnenia podmienku bezúhonnosti, avšak počas podnikania bola fyzická alebo právnická osoba právoplatne odsúdená súdom za trestný čin spáchaný úmyselne, ktorý podľa živnostenského zákona nespĺňa podmienky na udelenie bezúhonnosti. Podľa § 58 ods. 1 písm. b) Živnostenského zákona, Živnostenský úrad zruší živnostenské oprávnenie, ak daný

podnikateľský subjekt pri prevádzkovaní živnosti poruší podmienky alebo povinnosti určené zákonom ako osobitne závažné, v tomto prípade porušenie podmienky bezúhonnosti.

1.2.3 Porovnanie právnej úpravy bezúhonnosti v Slovenskej republike a v Českej republike

Podmienky a náležitosti podnikania na základe živnostenského oprávnenia upravuje zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) platný a účinný pre Slovenskú republiku a zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní platný a účinný pre Českú republiku. Podľa § 6 českého živnostenského zákona sa „za bezúhonnú osobu nepovažuje taká, ktorá bola právoplatne odsúdená za trestný čin spáchaný úmyselne, ak bol tento trestný čin spáchaný v súvislosti s podnikaním alebo s predmetom podnikania o ktorý osoba žiada alebo ohlasuje, ak sa na ňu nehládí, akoby nebola odsúdená.“ (§ 6 zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní). V porovnaní so slovenskou právnou úpravou je česká právna úprava širšia.

Občania Českej republiky, osoby s trvalým pobytom v Českej republike a osoby, ktoré sú občanmi členského štátu Európskej únie preukazujú bezúhonnosť výpisom z registra trestov, nie starším ako 3 mesiace, ktorý si vyžiada živnostenský úrad a tieto osoby ho nemusia dokladať k žiadosti o živnostenské oprávnenie. Ak sa jedná o osoby, ktoré nie sú občanmi Českej republiky alebo občanmi členských štátov Európskej únie, sa bezúhonnosť dokazuje výpisom z registra trestov alebo rovnocenným dokladom vydaným štátom, ktorého fyzická osoba je občanom.

Živnostenský úrad je oprávnený vyžiadať si od súdu opis právoplatného rozhodnutia. Ak neobsahuje potrebné skutočnosti na posúdenie bezúhonnosti, môže živnostenský úrad nahliadnuť do trestného spisu.

1.2.4 Trestné činy

Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky upravuje zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon. Spolu s podnikateľskou činnosťou je spojené aj riziko, že podnikateľský subjekt bude využívať svoje podnikanie na páchanie trestnej činnosti. Z pohľadu právnickej osoby môže ísť o viacero trestných činov, ktoré môžu viesť až k zrušeniu právnickej osoby. Takýto trest sa ukladá, ak právnická osoba zneužíva svoje podnikanie na páchanie trestnej činnosti alebo

ak právnická osoba spácha trestný čin, za ktorý Trestný zákon môže uložiť fyzickej osobe trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Zákon č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje základy trestnej zodpovednosti právnických osôb, druhy trestov, za ktoré môže byť právnická osoba odsúdená, ich ukladanie a trestné konanie proti právnickým osobám. Podľa tohto zákona sa považuje trestný čin spáchaný na území Slovenskej republiky, ak:

- sa právnická osoba dopustila trestného činu aspoň sčasti na území Slovenskej republiky, ktorý poruší alebo ohrozí záujem chránený Trestným zákonom alebo bol trestný čin spáchaný celkom alebo sčasti mimo územia Slovenskej republiky,
- porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom aspoň sčasti nastalo alebo malo nastať na území Slovenskej republiky, aj keď sa právnická osoba dopustila konania mimo územia Slovenskej republiky.

Trestný čin sa považuje za spáchaný právnickou osobou, ak je spáchaný v jej prospech, ak v jej mene, v rámci jej činnosti alebo jej prostredníctvom, ak konal štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, osoba vykonávajúca kontrolnú činnosť, dohľad v rámci právnickej alebo osoba oprávnená zastupovať právnickú osobu alebo za ňu konať. V prípade, že sa zruší právnická osoba, jej trestná zodpovednosť prechádza na jej právnych nástupcov. Splnenie podmienky bezúhonnosti živnostenský úrad nezisťuje osobitným spôsobom, ale iba prostredníctvom výpisov z registra trestov osôb oprávnených konať za právnickú osobu.

Podľa Živnostenského zákona za bezúhonného sa nepovažuje osoba, ktorá spáchala trestný čin hospodársky, trestný čin proti majetku alebo úmyselný trestný čin, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania, ak sa na neho nehladá akoby nebol odsúdený.

Trestné činy hospodárske sú upravené v piatej hlave osobitnej časti Trestného zákona, kam patrí napr. aj neoprávnené podnikanie. Neoprávneným podnikaním je:

- podnikanie bez oprávnenia na podnikanie – daný podnikateľský subjekt nedisponuje živnostenským oprávnením,
- osoba, ktorá vykonáva živnosť a zároveň aj činnosť, ktorá nie je živnosťou,
- podnikanie napriek zákazu činnosti.

Častým dôvodom straty bezúhonnosti je daňový podvod. Trestný čin daňového podvodu spácha ten, kto neoprávnene vo väčšom rozsahu uplatní nárok na vrátenie dane

z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech (§ 277a Trestného zákona).

Trestné činy proti majetku upravuje štvrtá hlava osobitnej časti Trestného zákona. Najčastejším trestným činom proti majetku je krádež, ktorá predstavuje nezákonné zmocnenie sa cudzej veci bez vedomého súhlasu jej vlastníka, môže ísť o:

- čin spáchaný vlámaním
- bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia,
- čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,
- takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom,
- čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spoplatneniu na základe osobitného predpisu, alebo
- bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý (pozri § 212 Trestného zákona)

Pri sprenevere si páchatel' prisvojuje cudziu vec, ktorá mu bola zverená za určitým účelom, na rozdiel od krádeže, kde sa páchatel' cudzej veci zmocňuje tak, aby s ňou následne nakladal ako s vecou vlastnou. Zverenou vecou sa rozumie vec, ktorá je vo vlastníctve inej osoby, pričom zverená osoba má právo na používanie tejto veci za podmienok dohodnutých s vlastníkom veci a nie iných.

Nevyplatenie mzdy a odstupného sa týka štatutárneho orgánu právnických osôb, fyzickej osoby, ktorá je zamestnávateľom alebo prokuristu. Tento trestný čin je spojený zväčša s krízami, či už hospodárskou alebo finančnou, kedy zamestnávatelia nie sú schopní vyplatiť svojich zamestnancov. Napriek tomu, že má zamestnávateľ na svojom účte dostatočné prostriedky na vyplatenie výplat zamestnancov, rozhodne sa pre zabezpečenie iných činností spojených s dodaním tovaru.

Úmyselným trestným činom podľa Trestného zákona môže byť prečin, pričom zákon upravuje prečin ako trestný čin spáchaný z nedbalosti alebo úmyselný trestný čin, ktorého trestná sadzba neprevyšuje päť rokov. Zločin je úmyselným trestným činom, ktorého trestná sadzba prevyšuje päť rokov. Ak si páchatel' trestného činu uvedomuje dôsledky tohto činu,

môžeme hovoriť o úmyselnom trestnom čine. Prečinom môžu byť trestné činy ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, ublíženie na zdraví alebo výtržníctvo. Za tieto činy sa väčšinou ukladá iba peňažný trest v závislosti od závažnosti trestného činu (Sepeši, 2020).

Lúpež je nedovolené odňatie cudzej veci, pri ktorej páchateľ použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia.

Tabuľka 2: Štatistika kriminality na Slovensku za roky 2018-2021

Druh kriminality	Rok			
	2018	2019	2020	2021
NÁSILNÁ KRIMINALITA				
vražda	67	76	63	55
lúpež	475	410	325	289
úmyselné ublíženie na zdraví	1 599	1 526	1 269	1 131
MAJETKOVÁ KRIMINALITA				
krádeže vlámaním	4 529	3 695	3 725	3 247
krádeže ostatné	13 549	12 120	11 442	9 799
EKONOMICKÁ KRIMINALITA				
skrátene dane	5 392	5 713	4 130	4 275
korupcia	151	136	131	186
sprenevera	560	486	382	372
podvod	2 157	1 890	1 665	1 911

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Podľa uvedenej tabuľky môžeme vidieť vybrané trestné činy, ktoré sú prekážkou pri splnení podmienky bezúhonnosti. K najčastejšie páchaným trestným činom v oblasti násilnej kriminality patrí úmyselné ublíženie na zdraví, ktoré predstavuje poškodenie zdravia iného, ktoré si vyžiadalo lekárske vyšetrenie.

V oblasti majetkovej kriminality je najviac páchaným trestným činom krádež vlámaním, kam spadá krádež vlámaním do obchodov a výkladných skríň, do reštaurácií a stánkov, do bytov a do rekreačných chát. Medzi krádeže ostatné zaraďujeme krádež motorových vozidiel, vecí a súčiastok z áut a krádež v bytoch.

Do oblasti ekonomickej kriminality patrí skrátene dane alebo podvod, ktorých počet podľa tabuľky každým rokom klesá.

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analyzovať postupy živnostenských úradov pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti a identifikovať problémy aplikačnej praxe v procese získania živnostenského oprávnenia z pohľadu bezúhonnosti. Dôležitými sú aj čiastkové ciele, vďaka ktorým sme splnili hlavný cieľ bakalárskej práce:

- získať teoretické poznatky z riešenej problematiky a vysvetliť všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti,
- zadefinovať pojem bezúhonnosť podnikateľa,
- vysvetliť procesné postupy živnostenských úradov pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti,
- konkretizovať najdôležitejšie problémy aplikačnej praxe, s ktorými sa živnostenské úrady stretávajú.

Na základe stanovených čiastkových cieľov sme stanovili výskumné otázky:

- Aké sú všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti?
- Aké sú dôvody straty bezúhonnosti podnikateľa?
- Aké sú problémy aplikačnej praxe živnostenských úradov?
- Aké postupy živnostenských úradov sa využívajú v prípade nesplnenia podmienky bezúhonnosti podnikateľa?

3 Metodika práce a metody skúmania

Objektom skúmania v bakalárskej práci bezúhonnosť podnikateľ'a. Formou rozhovoru a dopytovania sme zisťovali problémy aplikačnej praxe a prípady, s ktorými sa v tejto súvislosti stretávajú a následne ich riešia zamestnanci živnostenských úradov v Trnave a v Galante.

V teoretickej časti bakalárskej práce využívame metódu abstrakcie a metódu analýzy, vďaka ktorým získame sekundárne údaje potrebné na definovanie základných pojmov ako živnostenské podnikanie, podmienky a prekážky prevádzkovania živnosti, história živnostenského podnikania a bezúhonnosť. Použili sme pritom odbornú literatúru, odborné články a zákony Slovenskej republiky. Ďalej využívame metódu komparácie, kde porovnávame dostupné informácie o bezúhonnosti v iných krajinách a v Slovenskej republike. Poslednou metódou je metóda syntézy, ktorá bola využitá pri zisťovaní súvislostí medzi jednotlivými informáciami a následným zjednotením častí do jedného celku.

V praktickej časti bakalárskej práce využívame metódu dopytovania, ktorá predstavuje získavanie informácií od pracovníkov na Živnostenskom úrade v Trnave a Galante. Využívame metódu analýzy, konkrétne pri analýze vybraných rozhodnutí slovenských súdov.

4 Výsledky práce a diskusia

Praktická časť bakalárskej práce je realizovaná formou rozhovoru a zameraná na osobné skúsenosti Mgr. Slavomíry Kukanovej, zamestnanej na Živnostenskom úrade v Trnave a Bc. Jany Benkovskej, zamestnanej na Živnostenskom úrade v Galante.

Je časté, že prichádzajú na živnostenský úrad osoby, ktoré si chcú založiť živnosť a nevedia o bezúhonnosti a že musia splniť túto podmienku?

TRNAVA - Áno, niektoré osoby prichádzajú s tým, že nevedia o tejto podmienke. My im oznámime, že budeme žiadať výpis z registra trestov, čo sa týka občanov, ktorí majú štátnu príslušnosť Slovenskej republiky. Tento výpis si žiadame my, ako živnostenský úrad. Stáva sa, že sú tieto osoby prekvapené, že si žiadame takýto výpis.

U zahraničných osôb nastáva podobná situácia, kedy sa prídu informovať aké povinnosti musia splňať a povieme im, že tak isto výpis z registra trestov. Zahraničné osoby nevedia aké potrebné dokumenty majú predložiť.

GALANTA – Áno. Väčšinou sa spýtame, či majú zaznam v registri trestov alebo nie. Niektorí sa priznajú a iní zataja, že spáchali nejaký trestný čin. Záleží od toho aký majú trest, pretože nevedia, že nie všetky trestné činy sú prekážkou pri splnení podmienky bezúhonnosti. Živnostenský úrad má 3 dni na rozhodnutie, čo sa stane po dodaní výpisu z registra trestov. Ak daná osoba nesplňa podmienky, tak sa vydá rozhodnutie, že nevzniká živnostenské oprávnenie.

Ako sa preukazuje bezúhonnosť u zahraničných osôb? Aké doklady predkladajú?

TRNAVA – Zahraničné osoby vo väčšine prípadov nevedia aké doklady treba preukázať. Všetko im musíme povedať, aké doklady sú povinné preukázať. Živnostenský úrad ich informuje za akých podmienok a aký výpis.

Podľa § 46 odseku 4 ŽZ, ktorý hovorí, že zahraničná osoba, čo môže byť aj právnická osoba, ktorá si na Slovensku zriaďuje organizačnú zložku, čiže materská právnická osoba musí tiež spĺňať bezúhonnosť. Tento paragraf hovorí aj o osobách, ktoré sú osobami vedúceho podniku zahraničnej osoby a aj samotný podnikateľ musia spĺňať podmienku bezúhonnosti. Odseky 4 a 5 definujú, že zahraničné osoby musia priložiť výpis z registra trestov. Za výpis z registra trestov sa považuje výpis z registra trestov vydaný príslušným orgánom štátu, ktorého je táto osoba štátnym príslušníkom alebo kde má právnická osoba sídlo, alebo v ktorom sa fyzická osoba preukázateľne zdržiavala v posledných piatich rokoch nepretržite najmenej 6 mesiacov. Napríklad pri občanovi Srbskej republiky, ktorá patrí medzi tretie krajiny, v takomto prípade postupujeme podľa odseku 5. Tento podnikateľ nám buď prinesie zo Srbska výpis z registra trestov alebo by nám preukázal, že sa 6 mesiacov zdržiava na Slovensku, že tu bol zamestnaný, že tu má vydané povolenie na pobyt za účelom zamestnania. Pokiaľ ten doklad preukáže, že sa preukázateľne zdržiaval v tej ktorej krajine minimálne 6 mesiacov v posledných 5 rokoch, živnostenskému úradu stačí výpis z registra trestov z tej krajiny, kde sa preukázateľne zdržiaval. Žiadne iné dokumenty nie sú potrebné, ani čo spáchal v Srbsku.

Zahraničné osoby si vyžadujú na pošte výpis z registra trestov, na nich nežiadame my ako živnostenský úrad výpis, ale musia ísť na poštu, tam si vyžadujú výpis a v ňom je uvedené, či má záznam v registre trestov.

Ak by išlo o osobu z Maďarskej republiky, čiže zo štátu Európskej únie, tak musí živnostenskému úradu preukázať na základe výpisu z registra trestov, že spĺňa podmienku bezúhonnosti. Takýto občan môže priniesť výpis z Maďarska alebo zo Slovenska, ak sa tu zdržiava nepretržite 6 mesiacov v posledných 5 rokoch.

Platí tu aj § 66f ŽZ pre osoby spoločenstva, kam patria členské štáty Európskej únie alebo štát, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskej konfederácie. Tieto členské štáty musia priložiť pri preukázaní bezúhonnosti výpis z registra trestov z toho štátu, kde je štátnym príslušníkom, ale nemusí byť tento výpis s úradne overeným prekladom.

Rozdiel medzi občanom z Maďarska a občanom zo Srbska je v tom, že občan z Maďarska môže priniesť výpis bez úradne overeného prekladu, zatiaľ čo občan zo Srbska musí predložiť výpis s prekladom do štátneho jazyka, kde si žiada živnostenské oprávnenie.

Ak sa takýto doklad v danom štáte nevydáva, tak výpis z registra trestov nahrádza rovnocenná listina vydaná príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom alebo čestné vyhlásenie osvedčené príslušným orgánom uvedeného štátu.

Zahraničné osoby to majú komplikovanejšie, niektorí si myslia, že ak majú udelený pobyt 4 mesiace a chcú si rozšíriť živnosť, tak im povieme, že nespĺňajú podmienku, že na Slovensku musia byť minimálne 6 mesiacov. Musia ísť do svojej krajiny a tam požiadať o výpis z registra trestov. Stáva sa nám, že si to zahraničné osoby chcú zjednodušiť. Pri prvom ohlásení živnosti, keď na Slovensko ešte len idú, tak si výpis v danej ich krajine vybaví. Potom, keď si chcú za 4 mesiace vybaviť novú živnosť, musia znovu zo svojej krajiny priniesť výpis z registra trestov.

GALANTA - Zahraničné osoby nám nosia výpis buď zo zahraničia – zo svojej domovskej krajiny alebo podľa zákona, ak sa zdržiavajú na Slovensku viac ako 6 mesiacov v posledných 5 rokoch, tak si môžu vyžiadať výpis aj z pošty. Pošta im vydá výpis, ale musia sa preukázať, že sú tu viac ako polroka, aby splnili túto podmienku. Musia tak isto spĺňať podmienky ako slovenská osoba, musia si určiť miesto podnikania, kde budú podnikáť, musia mať splnomocniteľa na doručovanie písomností, tak isto predložiť výpis z registra trestov. U občana Slovenskej republiky si výpis z registra trestov žiadame my ako úrad.

Využívame systém IMI, ktorý je vytvorený pre Európsku úniu, v prípade keď si chceme vyžiadať, či niečo bolo niekde vydané, tak cez tento systém si to vyžiadame a preloží sa nám to. Informačný systém o vnútornom trhu predstavuje internetový nástroj na výmenu informácií medzi orgánmi verejnej správy, ktoré sa podieľajú na vykonávaní právnych predpisov Európskej únie v praxi.

Napríklad u nás vydávame aj osvedčenie o povahe a dĺžke praxe, to znamená, že keď niekto podniká niekoľko rokov a ide do iného štátu alebo aj na Slovensku sa to niekedy vyžaduje, že sa mu vydá toto osvedčenie. Mali sme taký prípad, že sa nás pýtali z Rakúskej republiky, že či sme toto osvedčenie vydali my a či všetky údaje sú pravdivé.

Stretávate sa často so zahraničnými osobami, ktoré si chcú na Slovensku založiť živnosť?

TRNAVA - Veľmi často sa stretávame s osobami z tretích krajín, ako napríklad zo Srbska, Ukrajiny a Vietnamu. Už pred začatím vojny sme mali veľa zahraničných osôb z Ukrajiny, keďže sú na Slovensku priemyselné podniky, v ktorých nájdú ľahšie uplatnenie.

GALANTA – Veľa osôb zo zahraničia podniká na Slovensku. Za posledných 5 rokov sa tu nachádza viac osôb a stále toto číslo rastie. V súčasnej situácii spojenej s vojnou si zakladajú živnosti aj občania z Ukrajiny, ktorí chcú podnikat' na Slovensku, ale nie je to nové, pretože aj predtým si tu zakladali živnosti. Máme podnikateľov aj z Macedónska, zo Srbska. V posledných mesiacoch sme mali 2 prípady, ktoré dostali dočasné útočisko a rozhodli sa podnikat' na Slovensku, ale taktiež musia splňať podmienky pre zahraničné osoby. Teraz to funguje tak, že pokiaľ nezískajú povolenie na pobyt, ktoré vydáva Cudzinecká polícia, tak im nevzniká živnostenské oprávnenie. My im vydáme osvedčenie a oni sa musia ísť zapísať na Cudzineckú políciu, kde získavajú preukaz totožnosti, čo je povolenie na pobyt a keď získajú tento preukaz, tak vtedy im vzniká živnostenské oprávnenie.

Ako sa rieši strata bezúhonnosti u slovenských a zahraničných osôb?

TRNAVA – Súd nám zašle rozhodnutie, kde zistíme, že daná osoba už nespĺňa podmienku bezúhonnosti a zrušíme živnostenské oprávnenie.

Nestretli sme sa s tým, že by nám zo zahraničia zo súdu prišlo uznesenie alebo rozsudok, že bola daná osoba odsúdená. Buď náhodou zistíme, keď si osoba rozširuje živnosť alebo ohlasuje novú živnosť, kedy si živnostenský úrad žiada znovu výpis z registra trestov, ktorý nie je starší ako 3 mesiace, že už táto osoba sa nepovažuje za bezúhonnú. Napríklad po polroku si chce fyzická alebo právnická osoba rozšíriť živnosť, tak musí predložiť nový výpis z registra trestov a z toho výpisu zistíme, či je trestaná alebo nie. Ak sa stane, že takáto osoba bude trestaná, zamietneme mu žiadosť a zrušíme mu už existujúcu živnosť.

GALANTA – Závisí to od rôznych okolností, či ide o právnickú alebo fyzickú osobu. Väčšinou nám zašle Sociálna poisťovňa alebo súdy informácie alebo priamo rozsudok, že niekto bol odsúdený za trestný čin a podľa toho o aký trestný čin ide sa postupuje podľa Správneho poriadku. Pri právnických osobách môže ísť o konateľa alebo spoločníka a je tu možnosť, že ak nastane zmena spoločnosti, tak nemusí táto spoločnosť zaniknúť. Môže ísť aj o trestné činy, kde má takáto osoba pozastavenú podnikateľskú činnosť a je to len na niekoľko rokov, v takomto prípade pozastavujeme živnosť na dané obdobie a keď splní podmienku bezúhonnosti, tak sa dá táto živnosť od pozastaviť.

Väčšinou nám takéto rozhodnutia chodia elektronicky cez schránku Všeobecnej agendy, vedľa sa sem dostať aj iné organizácie a poslať rozhodnutia.

Ktoré trestné činy sú najčastejšie prekážkou pri splnení podmienky bezúhonnosti?

TRNAVA – Najviac sa stretávame s krádežami alebo podvodmi.

Niektorí ľudia sa vyslovene prídu spýtať na živnostenský úrad ohľadom takýchto trestných činov. Stáva sa, že sami sa priznajú aký trestný čin spáchali a my im povieme ako ďalej postupovať a či je tento čin prekážkou pri danej živnosti. Napríklad ublíženie na zdraví nie je prekážkou na výkon živnosti, ale pokiaľ by chcel takýto človek poskytovať starostlivosť o deti a starších ľudí, tak by toto mohla byť prekážka pri udelení živnostenského oprávnenia. Takýto čin súvisí s predmetom podnikania, nie je to ani hospodársky trestný čin, ani proti majetku, ale mohol by súvisieť s tým výkonom činnosti. Ak by prišiel, že chce podnikáť v stavebníctve – pomocné, prípravné, dokončovacie stavebné práce, splnil by podmienku bezúhonnosti a živnostenské oprávnenie by mu bolo vydané. Pokiaľ by išlo o trestný čin nepodmienečný, tak by musel mať trest zahladený. Musel by požiadať okresný súd o zahladenie a až vtedy by mohol v tejto činnosti podnikáť. Pokiaľ by bol podmiennečne odsúdený na skúšobnú dobu do roku 2022, tak po roku by mohla byť živnosť vydaná lebo by sa osvedčil.

GALANTA – Ide najviac o krádeže alebo sa stretávame s hospodárskymi trestnými činmi ako napríklad sprenevera.

Prichádzate do kontaktu s ľuďmi, ktorým zahladili odsúdenie?

TRNAVA – Samozrejme. Mala som prípad, že v registri trestov, ktorý som si vyžiadala na nášho občana ten záznam bol. Informovala som ho o tom, že tento záznam sa tam stále nachádza. On mal zahladený trest, mal doma právoplatné uznesenie o zahladení, ale nevzal si ho so sebou a predpokladal, že v registri trestov už tento trestný čin nebude. V registri trestov sa stále nachádzal a nebolo to zaktualizované. Priniesol právoplatné uznesenie, ktoré som akceptovala.

Treba rozlišovať, či ide o podmienené odsúdenie alebo nepodmienené odsúdenie. Toto zasahuje do oblasti trestného zákona, pri nepodmienenom treste, napríklad za krádež, čo je trestný čin proti majetku nemôže živnostenský úrad vydať živnostenské oprávnenie, kým nepríde k zahladeniu trestu. Pri podmienenom treste, napríklad má podmienku, skúšobnú dobu do roku 2022, tak živnosť nemôže byť zriadená v tomto roku, ale až v roku 2023.

GALANTA – Zahladenie trestu sa týka väčšinou majetkových a hospodárskych trestných činov. Môže sa stať, že bola osoba odsúdená za trestný čin spojený s motorovými vozidlami a keby si chce dať nákladnú dopravu, čo máme ako voľnú živnosť a nespĺňa podmienku bezúhonnosti, tak túto žiadosť zamietneme. V takýchto prípadoch treba vidieť odsúdenie danej osoby a posúdiť, či takýto trestný čin je prekážkou na vydanie živnostenského oprávnenia.

Stáva sa, že Vám prídu nesprávne preložené dokumenty alebo chybné dokumenty? Ako postupujete v takýchto prípadoch?

TRNAVA – Osobne som sa nestretla s takýmito prípadmi, čo sa týka slovenských osôb. Keď zadávam žiadosť o výpis z registra trestov na danú osobu podľa rodného čísla, automaticky sa to spracuje a príde mi výpis. Chyba by mohla nastať, ak sa takéto žiadosti vypisujú manuálne.

Stalo sa mi to u zahraničných osôb, jeden prípad bol nesprávny preklad a jeden prípad bol v zahraničnom výpise, kde bola chyba v dátume narodenia. Nemôžeme akceptovať výpisy z registra trestov s nesprávnymi dátumami narodenia, ale ak je nesprávny preklad, prekladateľ opraví túto chybu a výpis je platný.

GALANTA – Nestretla som sa zatiaľ so žiadnym prípadom, že by nastala chyba vo výpise z registra trestov. Určite môže nastať takáto situácia hlavne pri zahraničných osobách, kde je potrebný preklad dokumentov.

4.1.1 Rozhodnutia vo veci bezúhonnosti

Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. apríla 2021 sp. zn.: 11C/1/2020 - Krajský súd v Banskej Bystrici riešil prípad, kedy sa žalobca EuroSpotrebiteľ súdil so žalovaným: SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, pričom žalobca tvrdil, že § 6 ods. 2 zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní vymedzuje bezúhonnosť zložito, nezrozumiteľne a je nekalou obchodnou praktikou v neprospech spotrebiteľa, žalobca pritom poukázal aj na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobca v žalobe uviedol, že žalobu podáva vo veci ochrany spotrebiteľov pre porušovanie práv spotrebiteľov formou nekalých praktík, klamaním spotrebiteľov, nezákonným a vecne nesprávnym poskytovaním informácií spotrebiteľom v súvislosti s bezúhonnosťou pri získavaní živnosti. Žalobca taktiež navrhol, aby súd poskytol výklad k ustanoveniu § 6 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní z dôvodu nedostatku judikatúry.

Na základe podanej žaloby sa Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ako žalovaný vyjadrilo, že žaloba je nedôvodná vo všetkých jej bodoch. Taktiež uviedlo, že živnostenský zákon upravuje všetky potrebné informácie a podmienky k začatiu živnostenského podnikania, a to aj bezúhonnosť, ktorú vymedzuje negatívnym spôsobom, čiže vymedzuje

osobu, ktorá sa za bezúhonnú nepovažuje. Bezúhonnosť je absolútna podmienka na vydanie živnostenského oprávnenia, bez jej splnenia nemôže toto oprávnenie vzniknúť. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky uviedlo, že ak z výpisu z registra trestov osoby vyplynie záznam niektorého z trestných činov uvedených v § 250 až § 283, § 212 až § 249 Trestného zákona, má sa za to, že vždy ide o osobu, ktorá na účely živnostenského podnikania nespĺňa podmienku bezúhonnosti. Živnostenský úrad nemá právo posudzovať bezúhonnosť danej osoby v rámci voľnej úvahy. Musí postupovať podľa živnostenského zákona, a ak nastane situácia, že daný trestný čin nedovoľuje splnenie podmienky bezúhonnosti je povinný živnostenské oprávnenie zrušiť, prípadne rozhodnúť, že ohlásením živnostenské oprávnenie nevzniklo. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ďalej uviedlo, že živnostenský zákon vymedzuje bezúhonnosť jednoznačne, zrozumiteľne a nespochybniteľne. Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

Rozhodnutie Okresného súdu v Nitre, zo dňa 13. septembra 2018, sp. zn.: 29Exre/152/2018 - Okresný úrad Nové Zámky, Odbor živnostenského podnikania upozornil Okresný súd Nitra na nezhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zápisu v obchodnom registri ohľadne štatutárneho orgánu – konateľa obchodnej spoločnosti AGRO BIOLYN, s.r.o.. Okresný úrad Nové Zámky zistil, že konateľ bol v roku 2015 právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda za trestný čin proti majetku, a to úverový podvod. Konateľ už nespĺňa všeobecnú podmienku prevádzkovania živnosti – bezúhonnosť. Okresný súd Nitra v tejto veci rozhodol o výmaze štatutárneho orgánu z obchodného registra.

Rozhodnutie Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11. júna 2019, sp. zn.: 31Exre/150/2018 - Podobný prípad nastal, keď dňa 26. novembra 2018 bol Okresnému súdu v Banskej Bystrici doručený podnet z Okresného súdu Veľký Krtíš, ktorým bolo oznámené, že štatutárny orgán – konateľ obchodnej spoločnosti VT-TEAM s.r.o., bol odsúdený za trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest zákazu podnikateľskej činnosti na dobu jedného roka. Dňa 22. marca 2019 bolo obchodnej spoločnosti právoplatne zrušené živnostenské oprávnenie v celom rozsahu. Obchodná spoločnosť bola vyzvaná na dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom

registri a skutočným právnym stavom, na čo v lehote 10 dní od doručenia výzvy nereagovala. Z trestného rozkazu Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 04. júna 2018 a z výpisu zo živnostenského registra Okresného úradu Veľký Krtíš, odbor živnostenského podnikania zo dňa 19. marca 2019, mal súd nepochybne za preukázané, že konateľ obchodnej spoločnosti V.T. bol odsúdený za trestný čin, ktorý spáchal v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti. V súvislosti s uložením trestu zákazu podnikateľskej činnosti V.T., z dôvodu straty bezúhonnosti štatutárneho orgánu a nedosiahnutia zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným právnym stavom spoločnosti, súd rozhodol o výmaze konateľa z obchodného registra a o výmaze všetkých predmetov podnikania - zrušení obchodnej spoločnosti, z dôvodu, že spoločnosť nemá aktuálne platné živnostenské oprávnenie.

Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. júna 2020, sp. zn.: 6To/10/2020

v trestnej veci proti obžalovanému T.J. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 03. decembra 2019, ktorým krajský súd odvolanie obžalovaného zamietol. Obžalovaný viedol ako vodič osobné motorové vozidlo, kde sa plne nevenoval riadeniu a s vozidlom narazil do ďalšieho auta, ktoré stratilo kontrolu a následne ho odhodilo do predného ľavého kolesa traktora. Obžalovaný spôsobil vodičovi a spolujazdcom druhého auta zranenia, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu, lekárske ošetrovanie a liečenie v celkovej dĺžke najmenej 6 mesiacov, 3 mesiace a 6 týždňov. Obžalovanému, ktorý pracoval na živnosť ako kuriér bol odobratý vodičský preukaz, uložený „alternatívny“ peňažný trest vo výmere 1 500 eur s ustanovením náhradného trestu odňatia slobody vo výmere jeden rok, a to v prípade úmyselného zmarenia výkonu tohto peňažného trestu. Vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu (nedbanlivostný), trestnú bezúhonnosť obžalovaného (má v registri trestov len 2 zahladené odsúdenia) a možnosti jeho nápravy nemal súd za potrebné ukladať mu trest odňatia slobody. Ako sekundárny trest obžalovanému uložil súd trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 3 roky. V jeho prípade ide o prekážku prevádzkovania živnosti (kuriérske služby) počas troch rokov. Na účely živnostenského zákona sa však na neho hľadí ako na bezúhonného, a preto môže získať živnostenské oprávnenie na iný predmet činnosti.

Rozhodnutie Okresného súdu Piešťany zo dňa 08. marca 2022, sp. zn.: 8Nt/2/2022

- Odsúdený podal na Okresný súd Nové Zámky 11. novembra 2021 žiadosť o zahľadanie odsúdenia, ktorá bola Okresnému súdu Piešťany postúpená 18. januára 2022. Ako mladistvý bol uznaný za vinného z trestného činu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 odsek 2, § 247 odsek 2 písmeno a), odsek 5 Trestného zákona, z toho v bode 8 v štádiu pokusu podľa § 8 odsek 1 Trestného zákona, v bodoch 2, 5, 8 v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 238 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona. Bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, na výkon trestu odňatia slobody nastúpil 18. júla 2007 a ktorý vykonával po dobu 9 mesiacov, kedy bol dňa 7. marca 2008 podmiennečne prepustený z výkonu trestu. Po skončení trestu sa zamestnal ako kuchár a nový zamestnávateľ ho poveril vedením prevádzky spoločnosti. Na vykonávanie tejto pracovnej pozície je potrebný výpis z registra trestov bez záznamu v ňom, a preto odsúdený žiada o zahľadanie trestu. Odsúdený sa na podmienky výkonu trestu adaptoval bez väčších ťažkostí, bol počas celého výkonu trestu trikrát disciplinárne odmenený, zúčastňoval sa na kultúrnych a športových akciách, prejavoval záujem o prácu a podieľal sa na prospešných prácach pre ústav. Z tohto dôvodu mu súd zahladil odsúdenie, pretože sa v skúšobnej dobe osvedčil.

Podľa súdneho rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. apríla 2016, sp. zn.: 7Co/10/2017 nastala chyba pri dátume narodenia žalobcu, čo znamenalo prekážku pre vydanie živnostenského oprávnenia dňa 24. mája 2012. Žalobca si vyžiadal výpis z registra trestov, z ktorého vyplývalo, že v ňom má záznam, a to uvedením rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 27. augusta 2009, sp. zn. 2 T 102/2009 s vyznačením jeho právoplatnosti ku dňu 27. augusta 2009. Okresný súd Svidník zadal pri zhodnom mene a priezvisku nesprávny údaj narodenia, namiesto správneho dátumu. V takomto prípade došlo k nesprávnemu úradnému postupu Okresného súdu Svidník, kedy zadané údaje do systému v registri trestov neboli správne. Dňa 25. mája 2012 bol žalobcovi vydaný správny výpis z registra trestov bez záznamu. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 500 eur, náhradu trov konania vo výške 20 eur a náhradu právneho zastúpenia vo výške 160,30 eur do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca poukázal, že na základe pochybenia príslušných štátnych orgánov bol bezúhonný občan Slovenskej republiky považovaný a vedený v registri trestov ako právoplatne odsúdená osoba za trestný čin, ktorý nespáchal. V súvislosti s týmto pochybením mu bolo zabránené

nastúpiť do zamestnania pre futbalový klub a tým si budovať športovú kariéru, čoho následky bude pociťovať do konca života a s čím sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Spôsob vyčíslenia, ako aj samotná výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy sumou 1 500 eur za necelých 24 hodín existencie chybného údajá vo výpise z registra trestov, je neobjasnený, nepreskúmateľný, čím rozhodnutie nespĺňa požiadavky úplného, presvedčivého a správneho rozhodnutia. Súd sa odvolal na skutočnosť, že nemohla žalobcovi vzniknúť taká nemajetková ujma za jeden deň od vydania správneho výpisu z registra trestov. Žalobca sa domáhal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu na základe nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Svidník v nadväznosti na ust. § 9, § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. nemajetkovú ujmu vo výške 11 000 eur, ktorá spočíva v nevydaní živnostenského listu dňa 24. mája 2012, ale až dňom 25. mája 2012. Žalobca uviedol, že si titulom straty vážnosti obchodného mena uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 5 000 eur a sumu 5 000 eur odvodzuje od nemožnosti okamžitého spoločenského uplatnenia podnikateľa. V písomnom podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 12. februára 2015 žalobca uviedol, že v danom období mal vycestovať do Španielska za účelom nástupu do nového klubu, pričom jednou z podmienok pre uzavretie konkrétnej zmluvy bolo preukázanie občianskej bezúhonnosti predložením čistého výpisu z registra trestov. Taktiež v tomto období chcel začať podnikáť ako živnostník v oblasti stravovacích služieb, čo z dôvodu chyby vo výpise z registra trestov nebolo možné, keďže nespĺňal podmienku bezúhonnosti a nebolo by mu vydané živnostenské oprávnenie. Odvolával sa na skutočnosť, že získal priestory v Bratislave a aj príslušný tovar, ktorý bolo potrebné spracovať ihneď pre konzumáciu, čím mu vznikli značné náklady. V tejto reštaurácii mal zabezpečenú akciu pre približne 25 ľudí a keďže nedostal povolenie vykonávať živnostenskú činnosť dňom 24. mája 2012 ale až 25. mája 2012, akcia sa nekonala a na akciu zakúpený potravinársky tovar musel vyhodiť. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods.1 písm. b/, c/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) vrátane závislého výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil podľa § 391 ods. 1 C.s.p. súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4.1.2 *Problémy aplikačnej praxe*

Na základe zistených informácií zo živnostenských úradov, ktoré nám poskytlí a z rozhodnutí súdov získaných zo stránky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sme zistili, že existuje viacero problémov, s ktorými sa živnostenské úrady stretávajú.

Medzi najdôležitejšie problémy pri zahraničných osobách patrí pripájanie výpisu z registra trestov. Každý štát má svoje zákony, podľa ktorých sa musí riadiť a ktoré musí dodržiavať. Pre zahraničné osoby platia rovnaké podmienky ako pre slovenské osoby, ktoré si chcú založiť živnosť, a to je pripojenie výpisu z registra trestov. Ako sme sa dozvedeli, tak zahraničné osoby žiadajú o výpis Register trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky alebo na pošte v danom mieste, kde žiadajú o živnostenské oprávnenie, ale len pri splnení podmienky, že sa v danom štáte zdržiavajú viac ako 6 mesiacov za posledných 5 rokov. Môže nastať situácia, kedy je výpis z registra trestov nesprávne preložený alebo nastane chyba v zahraničnom výpise, kde je chyba v dátume narodenia.

Ďalším prípadom je skutočnosť, že často oznámenia súdov o právoplatnom odsúdení nie sú doručované živnostenským úradom. Živnostenský úrad nevie inak zistiť, že daná osoba už nespĺňa podmienku bezúhonnosti, a tým pádom ani všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti. Právnym titulom na vyžiadanie výpisu z registra trestov osoby je v tomto prípade jedine ohlásenie živnosti, rozšírenie živnosti, oznámenie súdu o právoplatnom odsúdení za trestné činy, ktoré živnostenský zákon vylučuje, alebo oznámenie Obchodného registra Slovenskej republiky o zmene osoby oprávnenej konať za vzniknutú právnickú osobu.

Problém, s ktorým sa stretávajú živnostenské úrady najčastejšie je nedostatočná informovanosť záujemcov o podnikanie. Buď sa mylne domnievajú, že trestné činy, za ktoré boli právoplatne odsúdení neprekážajú pri vydaní živnostenského oprávnenia alebo sa domnievajú, že všetky trestné činy sú prekážkou vykonávania živnosti. Tu sa rozlišuje, či ide o nepodmienečné alebo podmienečné tresty. Pri nepodmienečných trestoch môžu požiadať súd o začatie konania vo veci zahľadania odsúdenia, kedy sa trest vymaže z registra trestov.

Záver

Bakalárska práca sa zaoberala problematikou bezúhonnosti podnikateľa z pohľadu živnostenského zákona a problémami aplikačnej praxe, s ktorými sa živnostenské úrady stretávajú.

Na základe nadobudnutých informácií pri vypracovaní práce sme zistili, že proces získania živnostenského oprávnenia v praxi nie je zložitý. Zamestnankyne živnostenských úradov poukázali na dôležitosť dodržiavania právnych predpisov pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti.

Živnostenské oprávnenie môže získať každý, kto splní podmienky dané zákonom. Niektorí záujemcovia o podnikanie však nevedia o potrebe splnenia podmienky bezúhonnosti, ktorá patrí medzi všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti. Dôležitým je pritom výpis z registra trestov, na základe ktorého živnostenské úrady posudzujú splnenie podmienky bezúhonnosti konkrétnej osoby.

Zistili sme, že pri overovaní splnenia podmienky bezúhonnosti vzniká v praxi pomerne málo problémov. Problémy aplikačnej praxe sa týkajú najmä zahraničných osôb, ktoré majú záujem získať živnostenské oprávnenie na Slovensku. Vzhľadom na existenciu odlišných právnych predpisov, ktoré platia na území cudzích štátov, cudzinci často nevedia aké dokumenty majú predložiť na Slovensku pri ohlásení živnosti, slovenské právne predpisy nepoznajú.

Ďalší problém nastáva, ak po získaní živnostenského oprávnenia dôjde k strate bezúhonnosti fyzickej osoby. Živnostenské úrady sa o tejto skutočnosti často nedozvedia. Problémy pramenia aj z nízkeho právneho povedomia záujemcov o podnikanie.

V práci sme porovnali slovenskú a českú predmetnú právnu úpravu a konštatovali sme, že sú podobné.

Na základe uvedeného, môžeme povedať, že hlavný cieľ, ako aj čiastkové ciele práce boli naplnené.

Zoznam použitej literatúry

1. HORZINKOVÁ, Eva. Historický vývoj živnostenského práva a jeho regulácie štátom [online]. EPI.sk, 2007. [cit. 2007-07-25]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Historicky-vyvoj-zivnostenskeho-prava-a-jeho-regulace-statem.htm>
2. HULKÓ, Gábor. *Oprávnenie k živnostenskému podnikaniu v Slovenskej republike*. Dunajská Streda : Lilium Aurum, 2005. 181 s. ISBN 80-8062-256-6.
3. KOPÁL, Ladislav. Funkčná pôsobnosť JKM [online]. EPI.sk, 2007. [cit. 2007-10-15]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Co-priniesla-novela-zivnostenskeho-zakona-Funkcna-posobnost-JKM.htm>
4. KOPÁL, Ladislav. Posudzovanie bezúhonnosti zahraničných osôb v živnostenskom podnikaní [online]. EPI.sk, 2012. [cit. 2012-10-18]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Posudzovanie-bezuhonnosti-zahranicnych-osob-v-zivnostenskom-podnikani.htm>
5. PADALOVÁ, Mária. Živnosť [online]. EPI.sk, 2005. [cit. 2005-11-04]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Zivnost.htm>
6. Rozhodnutie Rady 2009/316/SVV zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS)
7. Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. apríla 2021 sp. zn.: 11C/1/2020
8. Rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. apríla 2016, sp. zn.: 7Co/10/2017
9. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. júna 2020, sp. zn.: 6To/10/2020
10. Rozhodnutie Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11. júna 2019, sp. zn.: 31Exre/150/2018
11. Rozhodnutie Okresného súdu v Nitre, zo dňa 13. septembra 2018, sp. zn.: 29Exre/152/2018
12. Rozhodnutie Okresného súdu Piešťany zo dňa 08. marca 2022, sp. zn.: 8Nt/2/2022
13. SABO, Mikuláš a kol. *Obchodné a hospodárske právo pre ekonómov*. Bratislava : Sprint, 2011, 395 s. ISBN 978-80-89393-48-0.

14. SEPEŠI, Peter. Je rozumný koncept bezúhonnosti naviazaný na (ne)spáchanie úmyselného trestného činu ? [online]. BETA.UCPS.sk, 2020. [cit. 2020-10-16]. Dostupné na: <https://beta.ucps.sk/je-rozumny-koncept-bezuhonnosti-onaviazany-na-nespachanie-umyselneho-trestneho-cinu>
15. TLAČOVÝ ODBOR GP SR. Európsky informačný systém registra trestov sa prepojí s tretími krajinami [online]. EURORESPEKT.sk, 2022. [cit. 2022-01-26]. Dostupné na: <https://www.eurorespekt.sk/europsky-informacny-system-registrov-trestov-sa-prepoji-s-tretimi-krajinami/>
16. Zákon č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov
17. Zákon č. 269/1994 Sb. Zákon o Rejstříku trestů
18. Zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon
19. Zákon č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok
20. Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání
21. Zákon č. 455/1991 Zb. Zákon o živnostenskom podnikaní
22. Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník
23. <https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-csv>
24. <http://www.szz.sk/historia-szz.html>
25. https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/tools-judicial-cooperation/european-criminal-records-information-system-ecris_en?msclid=fbee7ee9b4dc11ec931e29ce97f94d41
26. https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/about/index_sk.htm?msclid=87721e36b81b11eca539ded36c3f1c36